

Vingåkers kommun
kommun@vingaker.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Högsjö skola i Vingåkers kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vingåkers kommun att senast den **22 oktober 2021** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Beslutet om föreläggande gäller omedelbart.

Nedan anges de åtgärder som huvudmannen måste vidta för att avhjälpa de påtalade bristerna samt den lagstiftning med tillhörande föreskrifter som huvudmannens åligganden följer av. Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Vidare ska huvudmannen enligt 4 kap. 7 § skollagen, om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga åtgärder i beslutet om föreläggande.

Skälen för Skolinspektionens ställningstagande i fråga om att verksamheten inte uppfyller krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten (påtalade brister) samt i fråga om de skyldigheter som huvudmannen måste fullgöra (åtgärder) redovisas nedan.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att verksamheten vid Högsjö skola inte uppfyller författningskraven avseende att skyndsamt ge elever extra anpassningar och att skyndsamt utreda särskilt stöd. Vidare ges inte alltid stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen visat att eleven behöver. Åtgärdsprogram utvärderas inte heller inom de tidsramar som angivits i upprättade åtgärdsprogram.

Åtgärder

- Se till att de elever som bedömts vara i behov av extra anpassningar i den ordinarie undervisningen ges de extra anpassningar skolpersonal har bedömt att eleverna är i behov av. I detta ingår att berörd personal informeras om de extra

- anpassningar som ska ges. (3 kap. 5 § skollagen; Lgr 11, 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar).
- Se till att alla lärare anmäler till rektorn om det inom ramen för undervisningen befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 7 § skollagen).
 - Se till att elever ges det särskilda stöd och i den omfattningen som utredningen visat att eleven är i behov av. (3 kap. 7 § skollagen).
 - Se till att åtgärdsprogram som utarbetas för elever utvärderas inom de tidsramar som anges i åtgärdsprogrammen. (3 kap. 9 § skollagen).

Motivering till föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Av utredningen framgår att alla elever som är i behov av extra anpassningar inte ges detta i alla ämnen. Det finns också brister i arbetet med att anmäla elever som kan vara i behov av särskilt stöd till rektorn. Vidare framgår att elever vars stödbehov har utretts inte alltid ges stöd i den omfattning som utredningen visat att eleven behöver. Skolenheten behöver också säkerställa att upprättade åtgärdsprogram utvärderas inom de tidsramar som anges i programmen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av

särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Av läroplanen för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), avsnitt 2.2, framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Av Lgr 11 avsnitt 2.8 framgår också att rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver.

Skolinspektionens utredning

Extra anpassningar

Alla undervisande lärare har inte kunskap om vilka extra anpassningar elever har behov av, vilket innebär att extra anpassningar inte alltid ges. Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att det finns dokumenterade rutiner för skolans arbete med extra anpassningar. Lärare uppger också att elevers extra anpassningar dokumenteras digitalt i elevernas individuella utvecklingsplan, men att det varierar i vilken utsträckning alla lärare gör dokumentation. Av intervjun med rektorn framgår att hen inte har följt upp huruvida alla lärare dokumenterar elevernas extra anpassningar. Av intervjuer med lärare framgår att det finns undervisande lärare eller elevassistenter som inte har kunskap om vilka extra anpassningar enskilda elever ska ges och behöver. Exempelvis framgår att det finns elever som har extra anpassningar vilka även borde ges i så kallade praktisk-estetiska ämnen, men att detta inte görs. Av intervjuer med rektorn, representanter för elevhälsan och lärare framgår att samtal om elevers extra anpassningar bland annat diskuteras vid regelbundna så kallade elevhälsomöten. Vid dessa möten förs diskussioner klassvis och alla undervisande lärare deltar samt även representanter för elevhälsan. Vissa lärare uppger dock att vid dessa tillfällen finns få möjligheter att hinna diskutera enskilda elevers extra anpassningar, utan samtalen rör främst anpassningar som görs på grupp- och klassnivå.

Särskilt stöd

Alla lärare anmäler inte elever som kan vara i behov av särskilt stöd. Av intervjuer med representanter för elevhälsan, rektorn och lärare framgår att det finns en rutin för skolans arbete med att utreda och ge elever särskilt stöd. Lärarna ska även anmäla eventuellt behov av stöd till rektorn enligt skolans rutin. Det kan ske vid elevhälsomöten där rektorn och elevhälsan är med eller genom att läraren tar kontakt direkt med rektorn. Av intervjun med rektorn framgår att lärare som regel anmäler elevers eventuella behov av särskilt stöd och att deras stödbehov utreds. Av intervjuer med lärare framgår emellertid att det finns elever, vars stödbehov inte har anmälts till rektorn, trots att enskilda lärare befarar att de inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det finns exempel där lärare endast diskuterat elever i behov av särskilt stöd med elevens mentor, men inte anmält ärendet till rektorn.

Skolan ger inte alltid elever i behov av särskilt stöd det stöd de behöver och som utredningen visat. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att det finns elever vars stödbehov har utretts och rektorn har därefter beslutat att ge eleverna särskilt stöd och upprättat åtgärdsprogram. Av intervjun med rektorn framgår att en stor del av de stödinsatser som aktuella elever behöver genomförs av skolans speciallärare. Skolans speciallärare är emellertid sjukskriven sedan flera månader vilket inneburit att elevers stödinsatser uteblivit. Det har exempelvis handlat om undervisning i liten grupp för vissa elever. Rektorn uppger att den centrala elevhälsan dock varit skolan behjälplig under speciallärarens sjukskrivning, men att dessa insatser inte har räckt till för att tillgodose elevers behov av särskilt stöd.

Skolan har inte utvärderat pågående åtgärdsprogram. Av intervjun med rektorn framgår att utvärderingar av elevers åtgärdsprogram görs av klassläraren och specialläraren en gång per termin. Pågående åtgärdsprogram följs också upp som regel vid elevhälsans möte där också rektorn deltar. Av intervjun med rektorn framgår dock att inga av de åtgärdsprogram som beslutades under höstterminen 2020 hade utvärderats vid tiden för Skolinspektionens besök. Rektorn är medveten om denna försening och en bidragande anledning är avsaknad av speciallärare samt rådande situation med Covid-19.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Högsjö skola inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Vingåkers kommun att fullgöra sina skyldigheter att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Högsjö skola uppfyller författningarnas krav avseende att i utbildningen ta hänsyn till elevers olika behov samt skolans arbete med garantin för tidiga stödinsatser

På Skolinspektionens vägnar

X Åsa Rasmussen

Beslutsfattare
Signerat av: Åsa Rasmussen

X Tobias Thorén

Föredragande
Signerat av: Tobias Thoren

I ärendets slutliga handläggning har utredare Hans-Göran Arvidsson medverkat.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Högsjö skola

Fakta om Högsjö skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Högsjö skola i Vingåkers kommun under våren 2021. Högsjö skola besöktes av Skolinspektionen mellan den 29 mars 2021 och den 1 april 2021.

Högsjö skola är en kommunal grundskola i Vingåkers kommun med undervisning i förskoleklass till och med årskurs 6. Vid tiden för granskningen gick det cirka 60 elever på skolenheten. Skolenhetens arbete leds av en rektor.